

Et jernstøberi i Helsingforsgade

Udstilling af Hans Ludvig Larsen

Den næste kunstner, der udstiller i tilknytning til "Folkets Århundrede", er grafikerens Hans Ludvig Larsen. Til Arbejdermuseet har han sammensat en udstilling bestående af linoleumssnit suppleret med enkelte akvareller og med motiver hentet i jernstøberiet Dania, der lå i Helsingforsgade i Århus.

Allerede i begyndelsen af 1970'erne fandte Hans Ludvig Larsen interesse for jernstøberiets verden og fik lov til at gå rundt på stedet og tegne og male. Dette førte snart forskelligt med sig, bl.a. fik han nogle af sine linoleumssnit trykt i "Fagbladet", og han blev efterfølgende kontaktet af Broby Johansen, der brugte nogle af billederne i sin bog "Dagens dont i Norden".

I 1974 fulgte Hans Ludvig Larsens egen bog "Hverdag i Jernet" med træ- og linoleumssnit fra støberiet.

Mange aspekter

Hermed var emnet imidlertid ikke udtømt for kunstneren. Hans Ludvig Larsen blev ved med at vende tilbage til jernstøberiet, tegnede, malede og udførte akvareller og bearbejdede nogle af indtrykkene i linoleumssnit. Der er mange forskellige aspekter ved jernstøberiet, der har inspireret ham.

Der er dels de mange redskaber og processer, der knytter sig til jernstøbningen, men der er også ilden, varmen, det glødende jern, de store ovne og de ofte imponerende og monumentale haller, arbejdet foregår i.

Han har til stadighed formået at forny sine billeder, der nogenlunde ligeligt fordele opmærksomheden mellem sceneriet og arbejdet.

I hans billeder møder man arbejderne i produktionen og under kortspillet i frokostpausen, men også den organiserede proces og samarbejdet har optaget kunstneren.

Og ikke mindst lyset og dets vekslende spil i arbejdsrummene har han fanget ind og udtrykt i et stramt grafisk sprog, med stor variation i snittet og mange fine nuancer.

En æra er forbi

I 1992 lukkede jernstøberiet i Helsingforsgade, da virksomheden flyttede til Hornslet, og de gamle bygninger blev revet ned. Hans Ludvig Larsens sidste billeder fra stedet viser nedbrydningen af fabrikken og støvskyen, der er ved at lægge sig over tomten.

En æra er forbi, men på enestående vis fastholdt af en kunstner gennem flere årtier.

Et udvalg af snittene blev i 2000 udgivet i den meget smukt udførte bog "Et jernstøberi i Helsingforsgade". Arbejdermuseets udstilling er åben 7. april - 1. juli.

Hanne Abildgaard

Nytt om arbejdermuseet 2001 nr. 2